

5. Erhvervsstatistik

Erhvervsstatistikken giver en beskrivelse af erhvervslivets forhold i form af såvel generelle statistikker, der dækker alle erhvervsområder, som sektororienterede erhvervsstatistikker, der beskriver et enkelt erhvervsområde. Erhvervsstatistikkerne beskriver både konjunkturudviklingen og erhvervslivets strukturelle forhold.

5.1 Ressourcer

I 2006 vil der være 141,0 årsværk til rådighed i afdelingen, og egne indtægter vil beløbe sig til 15,1 mio. kr., jf. *tabel 5.1*. 118,6 årsværk finansieres af finansloven, mens 22,4 årsværk finansieres af egne indtægter.

Tabel 5.1 **Erhvervsstatistik.
Årsværkene og deres forventede finansiering i 2006**

	Årsværk	Egne indtægter mio. kr.
Finansloven	118,6	•
Brugerbetalning i alt	22,4	
Heraf:		
Finansieringstilskud	14,4	8,8
Publikationssalg	0,3	0,2
Indtægtsdækket virksomhed	7,7	6,1
I alt	141,0	15,1

132,0 årsværk anvendes til udarbejdelse af statistikprogrammet, mens 7,7 årsværk anvendes til udarbejdelse af betalte serviceopgaver, jf. *tabel 5.2*.

Tabel 5.2 **Erhvervsstatistik.
Årsværkene fordelt på opgavetyper og deres finansiering i 2006**

Opgavetyper	Årsværk finansieret af		I alt
	Finansloven	Brugerne	
Lovpligtig statistik	100,0	7,6	107,6
Øvrig statistik	17,3	7,1	24,4
Infrastruktur	1,3	-	1,3
Serviceopgaver	•	7,7	7,7
Årsværk i alt	118,6	22,4	141,0

Tabel 5.3 Erhvervsstatistik. Ressourcer og lovgivning pr. 1. januar 2006

	Års- værk 2006	EU- lovgiv- ning ¹	Dansk lovgiv- ning ¹	Finan- sierings- tilskud ²
Erhvervsstatistik i alt	141,0			
215. Afdelingsdirektøren (INFRA)	1,3			
14. Erhvervslivets Struktur (STATISTIK)	18,7			
142. Erhvervsbeskæftigelse	0,8	Ja		
143. Regnskabsstatistik	12,8	Ja		Ja
144. Omsætningsstatistik	2,9	Ja		
146. Detailomsætning mv.	2,2	Ja		
03. Landbrug og Transport (STATISTIK)	22,9			
031. Landbrugsstrukturen og –registret	6,7	Ja		Ja
032. Samlet produktion og priser	5,2	Ja	Ja	Ja
033. Husdyr og animalsk produktion	1,9	Ja		Ja
034. Vegetabilsk produktion	2,0	Ja		Ja
035. Transport og bilstatistik	5,2	Ja		Ja
036. Miljøstatistik	1,9		Ja	
08. Industri og Byggeri (STATISTIK)	22,6			
081. Industristatistik	10,2	Ja		
082. Bygnings- og boligstatistik	7,1	Ja		
083. Konjunkturbarometre for industri og byggeri	2,8			Ja
084. Energistatistik	2,5	Ja		Ja
11. Serviceerhverv (STATISTIK)	18,5			
112. Turisme	5,2	Ja		Ja
113. Informationssamfundet	7,2	Ja		Ja
114. Service- og vidensamfund	4,3	Ja		Ja
115. Kultur	1,8			Ja
28. Virksomhedsindberetninger (STATISTIK)	40,9			
281. Erhvervsstatistik register (ESR)	17,1	Ja		Ja
282. Arbejdssteder	7,1	Ja		
283. Branchenomenklatur	4,3	Ja		
284. Indberetninger	12,4	Ja		
25. Metode (STATISTIK)	5,9			
251. Statistiske metoder og dokumentation	5,9			
23. Erhverv IT³ (STATISTIK)	2,5			
231. Digitalisering	2,5			
32. Kundecenter 2 (IDV)	7,7			
321. Serviceopgaver udført af 14. kt.	0,9			
322. Serviceopgaver udført af 3. kt.	1,0			
324. Serviceopgaver udført af 8. kt.	1,0			
325. Serviceopgaver udført af 11. kt.	4,7			
326. Serviceopgaver udført af 25. kt.	0,1			

Anm. STATISTIK = Statistikprogrammet. IDV = Indtægtsdækket virksomhed. De anførte årsværk vedrørende IDV er kun de direkte udførende årsværk. INFRA = Infrastruktur.

¹ Se specifikationen i bilag 2. ² Se specifikationen i bilag 3.

³ Kontorets øvrige årsværk er fordelt på afdelingens andre kontorer.

5.2 EU-samarbejdet

Krav til EU-statistikken

På næsten alle områder er erhvervsstatistikken omfattet af EU-lovgivning.

For industri, byggeri og serviceerhverv skal den omfattende EU-lovgivning ses på baggrund af, at EU har taget initiativer til at fremme erhvervsudviklingen. Det gælder ikke mindst lovgivningen om det indre marked. For at følge erhvervs- og konjunkturudviklingen i medlemslandene er der derfor et stort behov for sammenlignelige erhvervsstatistikker. Det er sikret ved at fastlægge statistikkernes indhold ved en række EU-forordninger, herunder to rammeforordninger der dækker de fleste erhverv. Det drejer sig om Strukturforordningen, som stiller krav om regnskabsstatistik, og Konjunkturforordningen, som omfatter krav om en lang række konjunkturstatistikker.

For landbrugsområdet skyldes det, at en meget stor del af EU's budget anvendes til finansiering af landbrugsordninger. EU-systemet har derfor et stort behov for at følge udviklingen på dette område.

Generelle initiativer

Erhvervsregisterforordningen

Forslaget til en revideret forordning om statistiske erhvervsregistre er i 2005 blevet behandlet i Rådets arbejdsgruppe for statistik og forventes i løbet af 2006 vedtaget af Parlamentet og Rådet. Den nye forordning har virkning fra den 1. januar 2007. Forordningen indebærer bl.a., at de statistiske erhvervsregistre skal indeholde oplysninger om koncerner. For multinationale koncerner skal der leveres oplysninger om enkeltvirksomheder til Eurostat, som efterfølgende leverer oplysninger videre til statistikmyndighederne i de medlemslande, hvor den enkelte koncern har afdelinger.

Udenlandsk ejerskab

Forslaget til en ny forordning om statistik for udenlandsk ejede virksomheder er sendt til Parlamentet og Rådet. Forslaget behandles i Rådets arbejdsgruppe for statistik. Ifølge det foreliggende forslag bliver det obligatorisk at udarbejde statistik såvel for udenlandsk ejede firmaer i de enkelte lande som for datterselskaber i udlandet. Den i 2006 forventede ændring af erhvervsregisterforordningen betyder, at grundlaget for den del af de udenlandske aktiviteter, der sker i EU-området, kan fremskaffes ved udveksling af oplysninger mellem EU-landenes statistikmyndigheder (via Eurostat).

NACE rev. 2 Kommissionens forslag til revision af forordningen om branchenomenklatur forventes ved årsskiftet 2005/06 at blive sendt til Parlamentet og Rådet. Ifølge forslaget skal den nye branchenomenklatur den 1. januar 2008 være indarbejdet i landenes erhvervsregistre. Samtlige enheder i erhvervsregistrene skal derfor tildeles en NACE rev. 2 branchekode. NACE rev. 2 fastlægger branchenomenklaturen på 4-cifret niveau, mens det er op til hvert enkelt medlemsland at foretage nationale underopdelinger. Eurostat vil stille forslag til en koordineret indarbejdelse af NACE i de enkelte landes statistikker.

I 2006 skal det foreliggende forslag behandles i Rådets arbejdsgruppe for statistik og det forventes, at NACE rev. 2 vedtages af Parlamentet og Rådet i løbet af 2006. Sideløbende hermed vil der i Danmark foregå et arbejde med at fastlægge den nationale underopdeling af NACE rev. 2. Arbejdet med at tildele en ny branchekode til de enkelte enheder i erhvervsregisteret påbegyndes ligeledes i 2006

Strukturforordningen Kommissionens forslag til revision af forordningen om strukturstatistik for erhvervsområdet er sendt til Parlamentet og Rådet. Forslaget indebærer som noget nyt, at der skal udarbejdes produktstatistik for serviceerhvervene. Derudover bliver der udvidede krav om statistik om erhvervsdemografi. På trods af bestræbelserne er der kun i begrænset omfang sket en reduktion af kravene til detaljeret statistik for industri, bygge og anlæg samt for handelserhvervene.

Initiativer vedrørende konjunkturstatistikker

Nye krav til konjunkturstatistikken Der har i de senere år været stor interesse fra især den Europæiske Centralbank for at få en hurtigere og mere omfattende konjunkturstatistik. På den baggrund er der i Eurostat-regi udarbejdet anbefalinger for den fremtidige europæiske konjunkturstatistik.

Vedtagelse af ændringsforordning til Konjunkturforordningen I 2005 vedtog Parlamentet og Rådet en ændringsforordning til Konjunkturforordningen. Ændringsforordningen imødekommer ønsker om at skabe et forbedret statistikgrundlag til at vurdere den økonomiske udvikling. Forordningen omfatter krav om nye indikatorer, hurtigere statistikker og øget hyppighed af visse indikatorer.

Nye konjunkturindikatorer Som følge af ændringsforordningen for konjunkturstatistik etableres i 2006 producentprisindeks for serviceerhverv samt eksportprisindeks. Hertil kommer udarbejdelse af månedlige produktionsindeks for byggeri.

Outputprisindeks for byggeri Fra 2010 skal der som følge af ændringsforordningen udarbejdes et outputprisindeks for byggeri. I 2006 påbegyndes et EU-finansieret udredningsarbejde med henblik på at afklare hvilken metode, der skal anvendes. I dag udarbejdes udelukkende et omkostningsindeks for byggeri.

Branchespecifikke initiativer

Den fremtidige EU landbrugsstatistik I Eurostat regi fortsætter et større strategiprojekt vedrørende det fremtidige europæiske landbrugsstatistiske system. Projektet ser ud til at resultere i en lavere frekvens i statistikkerne på en række områder, såsom absolutte priser, prisindeks samt de fælles landbrugs- og gartneritællinger. En reduktion, der har til formål at sikre ressourcer til de nye områder, der følger af reformen af EU's landbrugspolitik. Der fokuseres på en oprustning af statistikker i relation til landdistrikter, bæredygtighed, økologi, fødevaresikkerhed, fødevareforbrug og landbrugsrelaterede miljøindikatorer m.m.

Fødevarer I de senere år har der været øget fokus på fødevaresikkerhed og fødevareforbrug. For at styrke udviklingen af statistik inden for området har EU afsat midler til at undersøge mulighederne for en bedre statistisk dækning. For Danmarks vedkommende er der bevilget finansiel støtte til to mindre pilotprojekter, der vil blive udført i 2006.

Land-distriktsstatistik En arbejdsgruppe i Eurostat er nået frem til at definere 25 indikatorer på overordnet niveau med henblik på at belyse udviklingen i landdistrikterne m.h.t. befolkning, uddannelse, beskæftigelse, erhvervsforhold, indkomstforhold, samfundsøkonomisk betydning m.m. Den større fokusering på dette område er en følge af, at der i perioden frem til 2013 overføres ganske store beløb til landdistriktpuljerne i de enkelte medlemslande. For Danmarks vedkommende vil der i 2006 med EU-finansiering blive udarbejdet et projekt, der anvender amterne samt Københavns og Frederiksberg kommuner under ét som statistikinddeling.

Klassificering af gods i transport Der foreligger nu en pan-europæisk klassifikation i relation til transport af gods, NST 2000, der afløser de tidligere anvendte NST/R og CTSE. Eurostat forventer den nye godsklassifikation indført i 2007. Arbejdet vil for Danmarks vedkommende blive forberedt i 2006.

Den fælles europæiske transportpolitik CTP Den stigende trafikbelastning af det europæiske vejnet kræver styring for at minimere antallet af flaskehalse. Til dette brug er der behov for pålidelig statistik om trafikarbejdet, især om kørslen med personbiler.

Danmarks Statistik tog initiativ til et UNECE seminar, der blev afholdt i København i december 2005 om dette emne. I 2006 vil resultaterne fra seminaret indgå i det fortsatte arbejde med transportstatistikken.

Råvare- og tjenesteundersøgelse for byggeri og visse tjenesteydende erhverv

I 2005 blev der igangsat et forberedende arbejde med henblik på at udvide råvare- og tjenesteundersøgelsen til udover industri også at omfatte bygge- og anlægsbranchen samt visse tjenesteydende erhverv. I 2006 afprøves spørgeskemaer med henblik på, at den fuldstændige undersøgelse gennemføres i 2007. Udvidelsen af undersøgelsen er nødvendiggjort af kravet om at sikre en højere kvalitet af varebalancerne i nationalregnskabet.

Varestatistik

På baggrund af en kommissionsforordning vedrørende varestatistikken (PRODCOM) fra 2004, hvor der skete en opstramning af kravene, gennemføres der i disse år en række kvalitetsprojekter i forbindelse med varestatistikken, der bruges som grundlag for PRODCOM.

Factors of Business Success

Som led i et EU-projekt gennemfører Danmarks Statistik i 2005/2006 en spørgeskemaundersøgelse blandt nye virksomheder med henblik på at få belyst hvilke faktorer, der har betydning for hvorvidt en ny virksomhed opnår succes. Resultaterne offentliggøres i foråret 2006.

Momsfrie erhverv

Den kvartalsvise statistik inden for momsfrie erhverv, der primært belyser omsætningen inden for persontransport i Danmark, blev påbegyndt i 2005. Som led i et EU-pilotprojekt analyseres i løbet af foråret 2006 konsekvenserne af at omlægge statistikken til en månedsstatistik.

5.3 Nationale initiativer

Erhvervslivets Struktur

Sæsonkorrektur af moms-statistikken

Statistikken over firmaernes køb og salg (moms-statistikken) udarbejdes månedligt og offentliggøres i form af oplysninger om absolutte beløb fordelt på brancher. Statistikken er med den nuværende metode udarbejdet siden 2001, og dermed foreligger der nu oplysninger for en tilstrækkelig lang periode til at fastlægge sæsonmønstret. Statistikken vil derfor blive udbygget med sæsonkorrigerede tal i løbet af 2006.

Temapublikation om erhvervsdemografi

I 2006 udsender Danmarks Statistik en temapublikation om erhvervsdemografi. Publikationen vil belyse start og ophør af virksom-

heder, og for virksomheder, der er startet inden for de seneste år, vil publikationen også belyse, i hvilken udstrækning virksomhederne overlever.

Generel firmastatistik Den generelle firmastatistik udbygges, således at statistikken for tællingsåret 2004, der udgives i 2006, også omfatter regnskabsoplysninger for energi- og vandforsyning.

Landbrug og Transport

Landbrugsstruktur-tællingen Landbrugs- og gartneritællingen gennemføres i 2006 med deltagelse af omkring 20.000 bedrifter. Spørgeskemaet vil blive reduceret i forhold til 2005-tællingen, da en lang række spørgsmål om fx forbrug af arbejdskraft udgår. Der medtages nogle enkle spørgsmål vedrørende bedriftenes anlæg til halmfyring. Alt i alt vil der ske en markant reduktion i indberetningsbyrden.

Økologi Med finansiel støtte fra Direktoratet for FødevareErhverv er der i 2004 og 2005 udarbejdet statistikker dækkende kalenderårene 2003 og 2004 for detailomsætningen af økologiske fødevarer samt udenrigshandelen med økologiske produkter. Der er indgået finansieringsaftale m.h.t. statistikker, der dækker årene 2005 og 2006.

Maskinstationstælling I 2006 afholdes en tælling blandt de ca. 600 maskinstationer med en omsætning svarende til mindst et årsværk. Tællingen, der skal belyse den strukturelle og økonomiske udvikling i branchen, vil omfatte spørgsmål om maskinbestand, beskæftigelse, driftsresultat og investeringer. Resultaterne finder anvendelse ved bl.a. opgørelsen af nationalregnskabet samt sektorregnskabet for landbrug. Tællingen er senest gennemført i 1996.

Væksthustælling I samarbejde med Danmarks Erhvervsgartnerforening og Energistyrelsen gennemføres en tælling, der har til formål at beskrive struktur, produktion og teknologianvendelse inden for væksthusektoren i 2005. Den foregående tælling, der belyste forholdene i 2002, blev afholdt i 2003.

Prisstatistik Som en følge af beslutningen i Eurostat regi om en ændring i frekvensen for afgivelse af oplysninger om absolutte priser og prisindeks på landbrugets produkter og produktionsfaktorer gennemgås det nationale arbejde med henblik på bl.a. at reducere indberetningsbyrden.

Transport og miljø Arbejdet med transport-miljø-indikatorerne, der anvendes til at belyse opfyldelsen af de nationale og internationale målsætninger om en bæredygtig transportpolitik, fortsættes og inddrages i publikationen *Trafik og Miljø*, hvor der er tale om en integration med den øvrige transportstatistik.

Industri og Byggeri

Temapublikation om industri I 2006 udsender Danmarks Statistik en temapublikation, der belyser industriens udvikling og aktuelle forhold.

Industriens energiforbrug I 2006 gennemføres en undersøgelse af industriens energiforbrug. Undersøgelsen bliver delvist finansieret af Energistyrelsen.

Bolig- og ejendomsdata Danmarks Statistik offentliggjorde henholdsvis Bygnings- og Boligstatistikken for 2005 på baggrund af et nyt samlet registersystem med bolig- og ejendomsdata. Registret har allerede i nogle år delvis dannet grundlag for den løbende kvartalsvise statistik over byggeaktiviteten.

Ændret boligbegreb I forbindelse med anvendelsen af det nye registersystem blev boligdefinitionen revideret, så den er i bedre overensstemmelse med FN's anbefalinger. Det indebærer bl.a., at sommerhuse, som benyttes til helårsbeboelse nu medregnes i boligbestanden.

Serviceerhverv

Mikroanalyser af it-anvendelse i virksomheder Statistikken om virksomhedernes brug af it videreudvikles i form af mikroanalyser med inddragelse af registerbaserede data. Der vil blive udvalgt projekter inden for områderne it-anvendelsesprofiler, produktivitetsanalyser, samt personaleprofiler i forhold til it-anvendelsen. Projektet forventes udarbejdet i samarbejde med Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, der yder økonomisk tilskud til projektet, som led i den nye rammeaftale for 2006 og 2007.

Udvikling af it-konjunkturstatistik I 2005 blev det første skridt taget til etableringen af en kvartalsvis it-konjunkturstatistik. I 2006 udvides mulighederne, således at der kvartalsvist vil kunne trækkes tal over it-erhvervenes omsætning og beskæftigelse, produktionen og eksporten af it-varer samt it-uddannedes arbejdsløshed.

Egenudvikling af software Undersøgelsen Danske virksomheders it-udgifter belyser bl.a. EU-finansierede spørgsmål vedrørende egenudvikling af software herun-

der udgifter hertil. Ved brug af indberettede oplysninger omkring årsværk til egenudvikling af software og information fra personstatistikken undersøges det, hvorvidt det er muligt at beregne samlede udgifter til egenudviklet software.

Iværksætterstatistik Danmarks Statistik vil udvikle et standardsystem til belysning af iværksætterkulturen med fokus på lokaløkonomiske enheder i Danmark. Standardsystemet vil bl.a. være baseret på de fem nye regioner. Herudover er der etableret en samarbejdsaftale med Erhvervs- og Byggestyrelsen i 2006 og 2007. Der skal bl.a. årligt produceres en nøgletalspublikation, som belyser iværksætterkulturen i Danmark.

Detailomsætningsindeks Fra 2006 vil eksisterende oplysninger fra momsstatistikken kunne erstatte en del af den hidtidige dataindsamling. I første omgang vil lettelsen dog kun gælde virksomheder med en årlig omsætning på mindst 15 mio.kr. Det forventes, at svarbyrden kan fjernes for op mod 30 pct. af stikprøvens i alt ca. 3.300 virksomheder.

Feriehusanalyse På baggrund af udtræk fra Bygnings- og Boligregistret vil der i 2006 blive gennemført en undersøgelse af bestanden af feriehuse. Desuden vil der med finansiering fra feriehusudlejernes brancheforening blive udarbejdet en spørgeskemaundersøgelse blandt en stikprøve af feriehusjerne med spørgsmål om udlejningsforhold, antal udlejningsuger mv.

Plan for den fremtidige kulturstatistik Danmarks Statistik har i 2005 indledt et samarbejde med Kulturministeriet med henblik på udarbejdelsen af en plan for den fremtidige kulturstatistik. Det forventes, at dette samarbejde vil fortsætte i 2006, hvor udarbejdelsen af rapporten går ind i næste fase med inddragelse af alle Kulturministeriets styrelser.

Metode

Udviklingsprojekter, vejledninger og systematisk kvalitetsarbejde Fokus i metodearbejdet er på løbende at udarbejde vejledninger eller såkaldte *Current best practice*, der kan understøtte det systematiske kvalitetsarbejde i Danmarks Statistik. Konkret påbegyndes i 2006 udviklingsprojekter inden for områderne sæsonkorrektur og design af blanketter, herunder elektroniske blanketter på virk.dk. Både for at forbedre kvaliteten, opnå effektiviseringer og reducere byrden for dataleverandørerne.

Design af blanketter til virksomheder Virksomhedernes nye mulighed for elektroniske indberetninger vha. portalen www.virk.dk stiller nye krav til designet af spørgeskemaer,

der skal være enkle, overskuelige og understøtte virksomhedernes afgivelse af information. Der vil i 2006 blive udarbejdet en vejledning om principper for design af brugervenlige web-baserede blanketter til virksomheder.

Sæsonkorrektion Sæsonkorrektion skal være baseret på systematiske og veldokumenterede metoder. Som et resultat af udviklingsprojektet om sæsonkorrektion vil der blive udarbejdet en vejledning om principper for sæsonkorrektion i Danmarks Statistik, og om hvordan sæsonkorrektion formidles over for brugerne af statistikkerne.